

ÎNCHEIERE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Roman Chișcă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Oleg Țenti împotriva lui Roman Chișcă cu privire la încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de către Oleg Țenti, reprezentat de către avocatul Vasile Martin, a fost casată integral hotărârea din 12 august 2019 a Judecătoriei Edineț, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

constată:

La 18 aprilie 2018 Oleg Țenti a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Chișcă cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 13 ianuarie 2016 pârâtul a procurat de la el automobilul de model xxxx la prețul de 4700 de Euro.

A menționat că, în ziua încheierii contractului de vânzare-cumpărare a automobilului enunțat pârâtul i-a achitat suma de 3000 de Euro, iar restul sumei de 1700 de Euro urma să-i achite până la 01 iunie 2016, fapt confirmat prin recipisa scrisă și semnată de către pârât personal.

A susținut că, ulterior, a fost întocmită pe numele pârâtului o procură autenticată notarial, în conținutul căreia au fost incluse o serie de împuterniciri, inclusiv și dreptul de înstrăinare a automobilului.

A afirmat că, au trecut mai bine de doi ani, însă pârâtul nu și-a onorat obligația de achitare a datoriei în sumă de 1700 de Euro.

A solicitat încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 1700 de Euro și a cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată a primei instanțe din 02 aprilie 2019 reclamantul și-a concretizat pretențiile, solicitând încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 500 de Euro și a cheltuielilor de judecată, invocând că, între timp acesta i-a achitat suma

de 1200 de Euro.

Prin hotărârea din 12 august 2019 a Judecătorei Edineț, sediul central acțiunea depusă de către Oleg Țenti a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Au fost încasate de la Oleg Țenti în beneficiul lui Roman Chișcă cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de către Oleg Țenti, reprezentat de către avocatul Vasile Martin, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă și au fost încasate de la Oleg Chișcă în beneficiul lui Oleg Țenti datoria la contractul de vânzare-cumpărare din 13 ianuarie 2016 a automobilului de model xxxx în sumă de 500 de Euro, calculați în lei moldovenești la cursul oficial de schimb stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată în sumă de 6525,90 de lei.

Instanța de apel a statuat că, prima instanță în mod eronat a stabilit că, între părți există un contract de împrumut, deoarece obiectul speței respective constituie un contract de vânzare-cumpărare formulat de către părți în formă liberă (f. d. 3).

Totodată, instanța de apel a relevat că, prima instanță, examinând prezentul litigiu, a respins acțiunea, motivându-și soluția pe faptul că, apelantul-reclamant și-a fundamentat cererea de chemare în judecată în baza prevederilor legale ce reglementează contractul de împrumut. Or, în acest sens, apelantul-reclamant a invocat în cererea de chemare în judecată prevederile ce reglementează contractul de împrumut, însă s-a referit și la norma legală ce reglementează contractul de vânzare-cumpărare.

Instanța de apel a menționat că, în cadrul examinării cauzei au fost audiați martori, care au declarat că, intimatul a achitat recurentului datoria integral, însă proba cu martori în cazul dat nu este admisibilă. Or, conform art. 211 alin. (1) din Codul civil (redacție veche), nerespectarea formei scrise a actului juridic face să decadă părțile din dreptul de a cere, în caz de litigiu, proba cu martori pentru dovedirea actului juridic.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, este cert faptul că, între părți a avut loc un contract de vânzare-cumpărare a automobilului de model xxxx, la prețul 4700 de Euro și cumpărătorul Roman Chișcă, pînă la depunerea acțiunii în instanța de judecată, a achitat vânzătorului Oleg Țenti suma de 4200 de Euro, rămânând să achite suma de 500 de Euro.

La 04 martie 2020 Roman Chișcă a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că, instanța de apel, la emiterea deciziei sale, eronat s-a bazat pe prevederile art. 210 alin. (1) din Codul civil.

A susținut că, la 09 august 2018 a fost pornită în privința intimatului cauza penală nr. 2018140306, în baza semnelor calificative ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal.

A afirmat că, în cadrul examinării cauzei penale, în urma audierii părții

vătămate Roman Chișcă, a martorilor Iuliana Cuței, Igor Cuței, Vitalie Chișcă și Carolina Chișcă, procurorul a stabilit că, între Oleg Țenti și el a avut loc o înțelegere, un raport de ordin civil, de înstrăinare a automobilului de model xxxx, la prețul de 4700 de Euro, dintre care suma de 3000 de Euro a fost achitată de către el deodată, iar suma de 1700 de Euro urma să fie achitată pînă la 01 iunie 2016. În luna aprilie 2016, în prezența a mai multor persoane, el a achitat intimatului suma de 1700 de Euro și au sărbătorit acest fapt împreună, astfel, a stins datoria avută față de ultimul, fapt constatat prin ordonanța procurorului de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și clasarea procesului penal din 08 iulie 2019.

A relevat că, martorii Vitalie Chișcă, Igor Cuței și Carolina Chișcă, care au fost audiați în cadrul cauzei penale, au fost audiați și în cadrul examinării prezentei cauze, declarând că, el a achitat intimatului suma de 1700 de Euro în luna aprilie 2016.

A considerat că, instanța de apel, la examinarea cauzei, urma să aplice prevederile art. 123 alin. (3) CPC.

A invocat că, instanța de apel nu a dat nici o apreciere ordonanței menționate, deși, în susținerea poziției sale, s-a referit la această ordonanță.

A notat că, a anexat la materialele dosarului discul audio, pe care a fost înregistrată discuția sa telefonică cu intimatul și care confirmă că, nu are nici o datorie față de ultimul.

A declarat că, deși aceste argumente au fost invocate atît în prima instanță, cît și în instanța de apel, ultima nu s-a pronunțat asupra acestora, iar nepronunțarea instanței asupra tuturor argumentelor afectează prin sine dreptul persoanei la accesul la justiție, drept garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 20 din Constituția RM.

Prin referința depusă la 04 mai 2020 Oleg Țenti a solicitat declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei contestate în adresa părților la 09 ianuarie 2020, iar la 16 ianuarie 2020 recurentul a recepționat-o, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia (f. d.177).

Astfel, recursul declarat la 04 martie 2020 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Roman Chișcă nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Roman Chișcă, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial

și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Roman Chișcă ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Roman Chișcă se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic